

С. Б. Ящук

Житомирський державний університет

ім. Івана Франка

Науковий керівник: Семенюк І.С.

ВИЗНАЧЕННЯ ПРИКЛАДКИ В АПОЗИТИВНИХ СЛОВОСПОЛУЧЕННЯХ

1. Проблема апозитивних словосполучень є однією з найскладніших у англійській граматиці [8,102]. Як правило, автори граматик англійської мови дають визначення прикладки у загальному, формалізованому, абстрактному вигляді, який є неприйнятним для лінгвістичного аналізу [9, 43, 10,184, 11, 222; 241; 244].

2. Структура прикладки в апозитивному словосполученні виражається переважно іменником, рідше числівником чи займенником Л.С. Бархударов, Д. С. Штелінг [1, 365], В. Л. Каушанська [5, 256], Н.А. Кобринна [6,72], Б.С. Хаймович [7, 267]. Науковці вважають прикладку *другорядним членом речення*. Переважна більшість опрацьованих нами праць показує, що прикладка розглядається як особливий вид *означення* Л.С. Бархударов [1, 365], В.А. Ганшина, Н.М. Василевська [3; 377], Л.П. Винокурова [2, 272], В.Л. Каушанська [5, 256], Б.С. Хаймович [7, 267].

3. Прикладка не є самостійним лінгвістичним елементом, вона існує лише в апозитивному словосполученні, яке складається з двох або більше елементів: *базового іменника й власне прикладки*. У цьому зв'язку виникає ще одна проблема, тісно пов'язана з визначенням прикладки: де справді знаходиться прикладка, а де – базовий іменник. Так, автори В.Л. Каушанська та ін. вважають, що прикладка виражена загальним іменником [5, 256], Л.П. Винокурова, В.Н. Жигadlo розглядають прикладку як власний або загальний іменник [2, 272, 4, 290]. Окремі автори (М. Ганшина та Н. Василевська) вважають, що прикладкою є загальний іменник, який виражає звання

(посаду), професію, родинні зв'язки, а власний іменник (назва особи) є базовим іменником [3, 378]. Вони пропонують свій метод визначення прикладки, а саме наголос падає на базовий іменник, а не на прикладку: *Aunt Augusta*. Однак майже відразу ж вони вимушені визнати, що в словосполученнях типу *William the Conqueror*, а також у моделі *the River Thames* вони фактично визнають, що їхнє попереднє твердження є хибним.

4. Очевидним є той факт, що наголос отримує не тільки речення, слово, але й словосполучення, зокрема апозитивне. Наголос (phrasal stress) падає на ту частину такого сполучення, яка є семантично найбільш важливою. Наприклад, у словосполученні *the river Thames* наголос завжди падає на прикладку *Thames*, у словосполученні "*Doctor Manson*" – на прикладку *Manson*. Цей наголос не залежить від конотативних чинників, він є фіксованим у мові. Отже, наголос, на наш погляд, є вагомим чинником оформлення й визначення власне прикладки в апозитивному словосполученні. Таким чином, прикладка 1) це – член апозитивного словосполучення, 2) виражений іменною частиною мови, 3) передає назву чи іншу додаткову характеристику живої істоти чи предмета, 4) на який падає наголос (phrasal stress).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Бархударов Л.С., Штелинг Д.А. Грамматика английского языка/ Бархударов Л.С., Штелинг Д.А. – М.: Высшая школа, 1973. – 4-е изд., испр. – 423 с.
2. Винокурова Л.П. Грамматика английского языка/ Винокурова Л.П. – Л.: Учпедгиз, 1954. – 344 с.
3. Ганшина М., Василевская Н. English Grammar/ Ганшина М., Василевская Н. – М.: Высшая школа, – 9-е изд., перераб. 1964. – 548 с.
4. Жигадло В.Н., Иванова И.П., Иофик Л.Л. Современный английский язык/ Жигадло В.Н., Иванова И.П., Иофик Л.Л. – М.: Изд. лит. на ин. яз., 1956. – 350 с.

5. Каушанская В.Л., и др. Грамматика английского языка/ Каушанская В.Л., и др. – М.: Айрис-Пресс, 2009. – 319 с.
6. Кобрина Н.А. и др. Грамматика английского языка. Синтаксис/ Кобрина Н.А. и др. – СПб. : Союз, 1999. – 2-е изд., доп. и перераб. – 496 с.
7. Хаймович Б.С., Роговская Б.И. Теоретическая грамматика английского языка/ Хаймович Б.С., Роговская Б.И. – М.: Высшая Школа, 1967. – 298 с.
8. Харітонов І.К. Теоретична грамати́ка сучасної англійської мови/ Харітонов І.К. – Вінниця: Нова книга, 2008. – 352с.
9. Close R.A. A Reference Grammar for Students of English/ Close R.A. – М.: Prosveshcheniye, 1979. – 342 p.
10. Leech G., Svartvick J. A Communicative Grammar of English/ Leech G., Svartvick J. – М.: Prosveshcheniye, 1983. – 304 p.
11. Quirk R. et al. A University Grammar of English/ Quirk R. – Longman, 1982. – 391 p.